

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 36g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 153
alin. (4) din Codul transporturilor rutiere
(*intrarea în vigoare a noului Cod al transporturilor rutiere*)

CHIȘINĂU
31 martie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grețier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 24 martie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 31 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 153 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere, ridicată de Consiliul raional Cimișlia în dosarul nr. 3ra-220/17, aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 24 martie 2017 de către completul de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție (Valeriu Doagă, Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru, Ala Cobăneanu și Nicolae Craiu), în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 26 septembrie 2014, Consiliul raional Cimișlia a emis o decizie prin care a suplimentat rutele existente cu alte curse noi.

4. La 3 noiembrie 2014, SC „Cimtransservice” SA a înaintat o acțiune în contenciosul administrativ împotriva Consiliului raional Cimișlia, prin care a solicitat anularea deciziei.

5. La 31 martie 2016, Judecătoria Cimișlia a admis acțiunea SC „Cimtransservice” SA și a anulat decizia Consiliului raional Cimișlia ca fiind ilegală. Printre temeiurile legale reținute, instanța de judecată a menționat și art. 153 alin. (4) din Codul transporturilor rutiere, care prevede că din momentul publicării noului cod și până la aprobarea noilor programe de transport rutier elaborate conform noului cod se interzice operarea unor modificări în rețeaua de rute regulate.

6. Consiliul raional Cimișlia a contestat hotărârea primei instanțe în ordine de apel.

7. La 13 septembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat și a menținut hotărârea Judecătoria Cimișlia. Instanța de apel a menționat că Consiliul raional Cimișlia a acționat contrar art. 153 alin. (4) din Codul transporturilor rutiere.

8. În consecință, Consiliul raional Cimișlia a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău.

9. În cadrul procedurii de recurs, Consiliul raional Cimișlia a înaintat un demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 153 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere.

10. Prin încheierea din 15 martie 2017, instanța de recurs a admis demersul și a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

11. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M. O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 76 Intrarea în vigoare a legii

„Legea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia.”

12. Prevederile relevante ale Codului transporturilor rutiere nr. 150 din 17 iulie 2014 (M.O., 2014, nr. 247-248, art. 568) sunt următoarele:

Articolul 153

„(1) Prezentul cod intră în vigoare după o lună de la data publicării, cu următoarele excepții:

a) prevederile ce țin de obligativitatea dotării cu limitatoare de viteză a vehiculelor rutiere înmatriculate pentru prima oară în Republica Moldova până la intrarea în vigoare a prezentului cod se pun în aplicare după cum urmează:

– după 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului cod – pentru vehiculele rutiere implicate în transporturi rutiere în trafic național;

– după un an de la intrarea în vigoare a prezentului cod – pentru vehiculele rutiere implicate în transporturi rutiere în trafic internațional;

[...]

(2) Permisele de activitate pe rută eliberate în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 854 din 28 iulie 2006 cu privire la Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje își păstrează valabilitatea până la aprobarea programelor de transport rutier.

(3) Licențele pentru genurile de activitate stabilite în Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător își păstrează valabilitatea până la expirarea termenului pentru care au fost eliberate, iar deținătorii acestora au obligația de a respecta prevederile prezentului cod.

(4) **Din momentul publicării prezentului cod și până la aprobarea noilor programe de transport rutier elaborate și aprobate în conformitate cu prezentul cod este interzisă operarea oricăror modificări în rețeaua de rute regulate în trafic național existentă la momentul publicării.**

(5) **Programele de transport rutier locale, municipale și raionale, precum și programul de transport rutier interraional și cel internațional vor fi aprobate în conformitate cu prezentul cod până la 31 decembrie 2014.**

(6) **Programele de transport rutier raionale, programul de transport interraional și programul de transport internațional, aprobate conform alin. (5), vor cuprinde atât rețeaua de rute regulate existentă la momentul intrării în vigoare a prezentului cod, cât și rutele noi atribuite de organul central de specialitate în conformitate cu prevederile art. 36 din prezentul cod.**

(7) Prevederile alin.(4), (5) și (6) din art.37 și ale art.38 din prezentul cod nu se aplică pentru rutele introduse în conformitate cu alin.(6).

(8) Autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate și autorizația de transport rutier de persoane în trafic internațional, conform programelor de transport rutier aprobate în condițiile alin.(5), (6) și (7) se eliberează de către Agenție operatorilor de transport rutier cărora le-a fost acordat dreptul de deservire a rutei/curselor, în limita copiilor conforme ale licenței de transport rutier deținute și în baza dovezii că acești operatori dispun de vehiculele rutiere necesare conform capacității și categoriei de confort, în afara concursului, indiferent de traseul de deplasare.

(9) Începând cu 1 ianuarie 2020, la efectuarea transportului rutier vor fi admise numai autobuzele/autocarele ce corespund normelor cel puțin Euro 1.

(10) Autorizațiile eliberate anterior de alte instituții sânt valabile până la data expirării termenului lor de valabilitate, iar deținătorii acestora au obligația de a respecta prevederile prezentului cod.”

13. Prevederile relevante ale Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative (M.O., 2002, nr. 36-38, art. 210) sunt următoarele:

Articolul 30 Dispozițiile finale și tranzitorii

„Dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la:

- a) modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări;
- b) **corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente și menținerea temporară a unor situații juridice născute sub imperiul reglementărilor preexistente;**
- c) compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare;
- d) indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare;
- e) obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că articolul 153 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere instituie obligația de a respecta o restricție legală din momentul publicării prezentului cod, deși acesta a intrat în vigoare peste o lună după publicare.

15. Astfel, autorul pretinde că subiecții vizați trebuiau să execute norma contestată în perioada când aceasta nu era valabilă.

16. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate încalcă articolul 76 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

17. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului transporturilor rutiere, ține de competența Curții Constituționale.

19. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de Consiliul raional Cimișlia în dosarul nr. 3ra-220/17, care se află pe rolul Curții Supreme de Justiție, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

20. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

21. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului 153 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere.

22. Din conținutul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul pretinde că norma contestată impune respectarea unei condiții, deși aceasta nu era în vigoare, fapt contrar articolului 76 din Constituție.

23. Curtea menționează că noul Cod al transporturilor rutiere a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 15 august 2014 și a intrat în vigoare, cu excepția unor prevederi, la 15 septembrie 2014.

24. Curtea observă că art. 153 din Codul transporturilor rutiere cuprinde dispoziții finale și tranzitorii privind punerea în aplicare și instituirea unor măsuri în caz de succesiune a legilor.

25. În concret, alineatul (4) contestat al art. 153 prevede că din momentul publicării codului și până la aprobarea noilor programe de transport rutier, elaborate și aprobate în conformitate cu prezentul cod, este interzisă operarea oricăror modificări în rețeaua de rute regulate în trafic național existentă la momentul publicării.

26. În același timp, alineatul (5) al articolului 153 prevede că programele de transport rutier locale, municipale și raionale, precum și programul de transport rutier interraional și cel internațional vor fi aprobate în conformitate cu noul cod până la 31 decembrie 2014.

27. Curtea menționează că scopul dispozițiilor tranzitorii este de a institui anumite măsuri cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ. Prin urmare, normele tranzitorii asigură corelarea celor două reglementări pe o perioadă determinată, până la intrarea în vigoare a noului cod.

28. Având în vedere perioada de tranziție între cele două coduri, Curtea subliniază că instituirea anumitor norme tranzitorii în cazul dat sunt indispensabile pentru stabilitatea și siguranța transporturilor rutiere.

29. Astfel, Curtea subliniază că, întrucât prin dispozițiile finale și tranzitorii se stabilește modul de intrare în vigoare și de aplicare a celorlalte norme din cod, art. 76 din Constituție devine inaplicabil în prezenta speță.

30. Ținând cont de cele menționate, Curtea constată că normele contestate nu reprezintă o problemă de constituționalitate.

31. Drept consecință, Curtea reține că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 153 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere al Republicii Moldova nr. 150 din 17 iulie 2014, ridicată de Consiliul raional Cimișlia, parte în dosarul nr. 3ra-220/17, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 31 martie 2017
DCC nr. 27
Dosarul nr. 36g/2017*